

Udruga roditelja
KORAK PO KORAK

Izvještaj o provedbi CAP programa u 2013. godini

siječanj, 2014.

1.UVOD.....	2
2.EDUKACIJA.....	3
2.1.SEMINARI	3
2.2.PROVEDBA CAP PROGRAMA.....	4
3. CAP MREŽA I PODRŠKA CAP MREŽI.....	8
3.1. CAP MREŽA	8
3.2.PODRŠKA CAP MREŽI	10
3.2.1. INTERVIZIJA CAP TIMOVA	10
3.2.2. SUPERVIZIJA CAP KOORDINATORA	11
3.2.3.SAVJET CAP-A.....	12
4.ZAGOVARAČKE AKTIVNOSTI	12
4.1. AKTIVNOSTI U SKLOPU KAMPANJE „JEDNO OD PET“	12
4.2. OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA PREVENCIJE NASILJA NAD DJECOM	13
5.SUDJELOVANJE NA SKUPOVIMA	14
6.DISTRIBUCIJA EDUKATIVNO – INFORMATIVNIH MATERIJALA	14
7. CAP U MEDIJIMA.....	15
8. SURADNJA I PARTNERSTVO S INSTITUCIJAMA	16
9. FINANCIRANJE	17

1. UVOD

“CAP” (Child Assault Prevention - prevencija napada na dijete) program je nastao 1978. u SAD kao odgovor na rastući broj slučajeva nasilja nad djecom. Danas je CAP jedan od najpoznatijih programa prevencije nasilja nad djecom u svijetu i jedan od rijetkih programa koji obuhvaćaju i prevenciju seksualnog nasilja nad djecom. Na inicijativu Udruge roditelja „Korak po korak” CAP program je 1999. godine uveden u Hrvatske škole i dječje vrtiće.

CAP je program primarne prevencije nasilja nad i među djecom. CAP polazi od ideje da je ljudsko pravo svakog djeteta da bude sigurno i zaštićeno od svakog oblika nasilja. Kroz CAP radionice djeca osvještavaju svoje, kao i pravo svakog drugog djeteta na sigurnost te im se pružaju ključne informacije i vještine samozaštite. Osim djece, CAP radionice polaze i odrasli bliski djeci, odnosno njihovi roditelji, skrbnici i djelatnici škola i dječjih vrtića. Senzibilizacijom, informiranjem i poučavanjem djeci važnih odraslih povećava se sigurnost i dobrobit djece. Ciljevi CAP programa su:

1. smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima nasilja poučavajući ih efikasnim preventivnim strategijama, te osiguravanjem kvalitetnije podrške njima važnih odraslih (roditelji, zakonski skrbnici i odgajatelji).
2. potaknuti lokalnu zajednicu na aktivno zalaganje za prevenciju nasilja u društvu, a posebno na prevenciju nasilja nad i među djecom
3. potaknuti odgojno-obrazovne ustanove na sustavan pristup primarnoj prevenciji nasilja nad i među djecom

Krajnji korisnici CAP programa su djeca koja polaze dječje vrtiće, osnovne i srednje škole te centre za odgoj i obrazovanje. Udruga roditelja „Korak po korak” započela je s implementacijom Osnovnog CAP programa 2000. godine pilotirajući ga u 13 osnovnih škola u različitim dijelovima Hrvatske. Zahvaljujući širokoj i dobro razvijenoj mreži CAP pomagača CAP program se od 2000. godine do kraja 2013. godine proširio na 17 županija Republike Hrvatske te je obuhvaćeno:

- **65.787 djece**
- **44.545 roditelja**
- **15.612 djelatnika odgojno – obrazovnih ustanova.**

CAP program je verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Na taj način provedba programa uvodi se u školski kurikulum te se učiteljima priznaje u radno zaduženje. Od školske godine 2012./2013. godine uveden je Kurikulum Zdravstvenog odgoja koji predviđa 4 temeljne cjeline: Živjeti zdravo, Prevencija nasilničkog ponašanja, Prevencija ovisnosti te Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje. Velikom dijelu sadržaja Kurikuluma, komplementaran je CAP program prevencije nasilja nad djecom te ga dio CAP timova provodi kao doprinos provedbi programa Zdravstvenog odgoja.

Udruga provodi sljedeće varijante CAP programa:

- Osnovni CAP
- Predškolski CAP
- TeenCAP
- CAP za djecu s razvojnim teškoćama

2. EDUKACIJA

2.1. Seminari

Na CAP seminaru educiraju se budući CAP pomagači koji će provoditi CAP u odgojno obrazovnim institucijama obrazujući tako druge odgojne obrazovne djelatnike, roditelje i djecu.

Tijekom prve polovice 2013. godine održani su seminari za Predškolski CAP program u Zagrebu, Šibeniku i Splitu, a na seminarima je sudjelovalo ukupno 96 osoba. Rezultati evaluacije provedene nakon seminara pokazuju da je seminar ispunio očekivanja kod 98% sudionika, 90% sudionika smatra da je program kvalitetan i primjenjiv, a 94% sudionika smatra da je seminar odlično organiziran i da su trenerice izvrsno pripremljene. U Zagrebu su održana dva seminara za Osnovni CAP program na kojima je sudjelovalo ukupno 85 osoba. Evaluacija seminara pokazuje da je seminar ispunio očekivanja kod 88% sudionika, 77% sudionika smatra da je seminar koristan i primjenjiv, a 81% smatra da je seminar odlično organiziran.

U Vukovaru je održan seminar za edukaciju Teen CAP pomagača. Odazvalo se 27 sudionika. Sudionici su seminar ocijenili kao koristan i smatraju da ih odlično priprema za provedu Teen CAP programa te doprinosi razvoju njihovih stručnih znanja, omogućuje bolje razumijevanje njihove zakonske obveze oko prijave nasilja te nudi instrumente za otkrivanje adolescenata u krizi i adekvatno reagiranje na kriznu situaciju.

R.b.	Seminar	Mjesto održavanja	Vrijeme održavanja	Broj sudionika	Trenerice
1.	Predškolski CAP	DV Trešnjevka, Zagreb	1. i 02. veljače 2013.	46	Ksenija Benaković i Tina Budić
2.	Osnovni CAP	OŠ F. K. Frankopana, Zagreb	08. i 09. veljače 2013.	48	Sanja Brajković i Marina Trbus
3.	Predškolski CAP	DV Vidici, Šibenik	08. i 09. ožujka 2013.	24	Dalma Luketin i Eli Vidović
4.	Teen CAP	OŠ Siniše Glavaševića, Vukovar	08. i 09. ožujka 2013.	27	Elvira Nimac i Biljana Krnjajić
5.	Predškolski CAP	DV Adriana, Split	12. i 13. travnja 2013.	26	Dalma Luketin i Eli Vidović
6.	Osnovni CAP	OŠ dr. A. Starčevića, Zagreb	29. i 30. studeni 2013.	37	Elvira Nimac i Sanja Brajković

2.2. Provedba CAP programa

• Predškolski CAP

Tijekom 2013. godine Predškolski CAP proveden je na području 7 županija, pri čemu je obuhvaćeno 374 djelatnika vrtića, 1147 roditelja/skrbnika te 2449 djece.

Realizacija Predškolskog CAP programa prevencije nasilja nad djecom u vrtićima u 2013. godini			Predavanja za osoblje		Predavanja za roditelje		Radionica za djecu	
Redni broj	Županija	Broj vrtića	Broj predavanja	Broj prisutnih	Broj predavanja	Broj prisutnih	Broj radionica	Broj prisutnih
1	Zagrebačka	4	3	76	9	175	22	477
2	Krapinsko-zagorska	1	0	0	2	38	5	88
3	Osječko-baranjska	1	0	0	1	7	1	45
4	Splitsko-dalmatinska	5	1	31	24	370	48	561
5	Grad Zagreb	14	10	201	24	469	51	1039
6	Šibensko - kninska	1	1	10	1	7	3	86
7	Požeško-slavonska	1	2	56	4	81	12	153
Ukupno:		27	17	374	65	1147	142	2449

•TeenCAP

Teen CAP proveden je u 4 županije, pri čemu je obuhvaćeno 189 djelatnika škola, 710 roditelja/skrbnika i 1.275 mladih.

Realizacija Teen CAP programa prevencije nasilja nad mladima u osnovnim školama u 2013. godini			Predavanja za osoblje		Predavanja za roditelje		Radionica za mlade	
Redni broj	Županija	Broj škola	Broj predavanja	Broj prisutnih	Broj predavanja	Broj prisutnih	Broj radionica	Broj prisutnih
1	Grad Zagreb	5	1	51	14	269	20	469
2	Primorsko-goranska	5	3	107	7	203	15	271
3	Vukovarsko-srijemska	1	1	31	1	24	3	55
4	Zagrebačka	5	0	0	9	214	22	480
Ukupno:		16	5	189	31	710	60	1275

• **CAP za djecu s teškoćama u razvoju i mlade s invaliditetom**

CAP za djecu s teškoćama i mlade s invaliditetom proveden je u 3 županije, pri čemu je obuhvaćeno 35 djelatnika škola, 31 roditelj/skrbnik i 64 djece.

Realizacija CAP programa prevencije nasilja nad djecom s teškoćama i mladima s invaliditetom u osnovnim školama i centrima za odgoj i obrazovanje u 2013. godini			Predavanja za osoblje		Predavanje za roditelje		Radionica za djecu	
Redni broj	Županija	Broj škola/COO	Broj predavanja	Broj prisutnih	Broj predavanja	Broj prisutnih	Broj radionica	Broj prisutnih
1	Grad Zagreb	2	1	35	2	21	3	35
2	Vukovarsko-srijemska	1	0	0	1	5	6	11
3	Primorsko-goranska	1	0	0	1	5	2	18
Ukupno:		4	1	35	4	31	11	64

3. CAP MREŽA I PODRŠKA CAP MREŽI

3.1. CAP mreža

CAP mrežu čini 250 aktivnih pomagača educiranih za provedbu CAP programa, 15 CAP trenera, 30 CAP koordinatora, voditeljica i asistentica CAP programa i 7 članova savjeta CAP programa. Mreža provodi program prema smjernicama ICAP-a u suradnji s Udrugom roditelja "Korak po korak".

- **CAP pomagači** su osobe koje su:

- ✓ prošle propisanu edukaciju i stekle certifikat za primjenu neke od varijanti CAP programa,
- ✓ potpisale Izjavu o suradnji na provedbi CAP programa kojom su potvrdile razumijevanje i prihvaćanje autorskih prava CAP programa i licencu Udruge roditelja,
- ✓ surađuju sa CAP koordinatorom i ostalim članovima CAP tima na svome području u planiranju, provedbi, evaluaciji i promidžbi programa, te superviziji i stručnim usavršavanjima koje organizira Udruga roditelja "Korak po korak".

- **CAP treneri** su osobe s višegodišnjim iskustvom u provedbi CAP programa, ili su prošli obuku u organizaciji ICAP-a (International Centre for Child Assault Prevention) i ovlašteni su za provedbu CAP seminara, odnosno za edukaciju CAP pomagača

- **CAP koordinatori** koordiniraju rad CAP timova koji djeluje na određenom području (županija ili grad), od planiranja, provedbe i evaluacije aktivnosti programa do izvještavanja o realizaciji. Rade na promidžbi programa u javnosti i pred stručnim i tijelima vlasti. Osobito brinu o tome da se program izvodi na način koji je propisan od strane ICAP-a jer jedino to jamči da će CAP-ove osnažujuće poruke biti učinkovito prenesene djeci i odraslima.

RB.	CAP Koordinator/ica	Odgojno obrazovna ustanova	Grad	Županija
1.	Marija Maljković , psihologinja	OŠ E. Kumičića	Velika Gorica	Zagrebačka
2.	Anita Žugaj , defektologinja	OŠ I. G. Kovačića	Petrinja	Sisačko-moslavačka
3.	Renata Golubić , učiteljica	OŠ Grabrik	Karlovac	Karlovačka
4.	Sabina Lončarić , učiteljica	OŠ Martijanec	Donji Martijanec	Varaždinska
5.	Branka Lazor , pedagoginja	OŠ Lj. Modeca	Križevci	Koprivničko-križevačka
6.	Senka Pintarić , učiteljica	OŠ A. Nemčić Gostovinski	Koprivnica	Koprivničko-križevačka
7.	Vesna Žilić , soc. pedagoginja	OŠ Kantrida	Rijeka	Primorsko-goranska
8.	Dijana Toljanić , učiteljica	OŠ Podmurvice	Rijeka	Primorsko-goranska
9.	Tanja Tuhtan Maras , psihologinja	OŠ Gornja Vežica	Rijeka	Primorsko-goranska
10.	Tamara Dubrović , prof. rehabilitator	COO Rijeka	Rijeka	Primorsko-goranska
11.	Deniza Dinić , psihologinja	OŠ V. Cara Emina	Lovran	Primorsko-goranska
12.	Tanja Jakovac , pedagoginja	OŠ I.G. Kovačića	Vrbovsko	Primorsko-goranska
13.	Vesna Orešković , učiteljica	OŠ Dr. F. Tuđmana	Lički Osik	Ličko-senjska
14.	Marija Dautović , pedagoginja	OŠ A. Starčevića	Rešetari	Brodsko-posavska
15.	Ljiljana Veselinović , pedagoginja	OŠ Obrovac	Obrovac	Zadarska
16.	Daria Rickert Draženović , psihologinja	OŠ I. Kukuljevića	Belišće	Osječko-baranjska
17.	Dajana Babli , pedagoginja	OŠ I. Kukuljevića	Belišće	Osječko-baranjska
18.	Jakelić Ines , psihologinja	DV Osmijeh	Šibenik	Šibensko-kninska
19.	Ružica Sabo , učiteljica	OŠ S. Glavaševića	Vukovar	Vukovarsko-srijemska

20.	Dejana Varnica , psihologinja	OŠ J. Matoša	Vukovar	Vukovarsko-srijemska
21.	Dalma Luketin , psihologinja	DV Kaštela	Kaštel Stari	Splitsko-dalmatinska
22.	Loreta Ribarić , pedagoginja	OŠ Centar	Pula	Istarska
23.	Ana Juričić , dipl. rehabilitator	OŠ V. Nazora	Pazin	Istarska
24.	Diana Božić , učiteljica	OŠ Centar	Pula	Istarska
25.	Tanja Rončević , psihologinja	OŠ Lapad	Dubrovnik	Dubrovačko-neretvanska
26.	Dubravka Kečkeš , pedagoginja	1. osnovna škola Čakovec	Čakovec	Međimurska
27.	Tina Budić , psihologinja	DV Medo Brundo	Zagreb	Grad Zagreb
28.	Martina Horvat , socijalna pedagoginja	GONG	Zagreb	Grad Zagreb
29.	Mislav Čupić , psiholog	OŠ Vjenceslava Novaka	Zagreb	Grad Zagreb
30.	Poljan Ida , psihologinja	COO Vinko Bek	Zagreb	Grad Zagreb

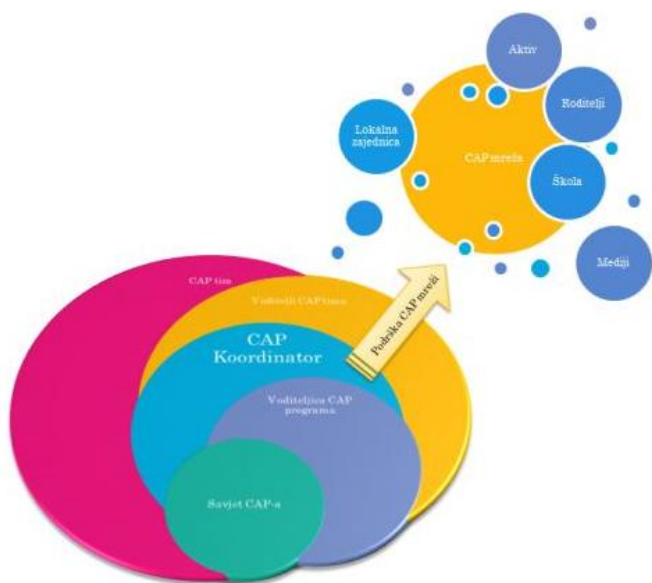
• **Voditeljica CAP programa** je Marina Trbus, prof. psihologije, educirana za provedbu Osnovnog i Predškolskog CAP programa. Zaduženja voditeljice su unaprjeđenje kvalitete programa, provođenje organizacijske supervizije (sastanak CAP koordinatora), koncipiranje i organizacija stručnog usavršavanja CAP timova (radionice), suradnja s državnim i lokalnim upravama te drugim ustanovama usmjerenim na zaštitu prava i interesa djece, suradnja s partnerima u provedbi projekata, informiranje javnosti putem nastupa u medijima, prezentiranje programa na stručnim skupovima.

Asistentica CAP programa je Irena Bohač, dipl. učiteljica, educirana za provedbu Osnovnog CAP i Teen CAP programa. Zaduženja asistentice uključuju prijavu na natječeje u dogovoru s voditeljicom CAP programa, organizaciju i praćenje realizacije projektnih aktivnosti, izvještavanje o realizaciji programa, redovita komunikacija s CAP koordinadorima i pojedinim timovima oko provedbe programa.

• **Savjet CAP programa** neformalno je tijelo koji ima za cilj unaprjeđenje, razvoj i širenje programa, odnosno jačanje kapaciteta Udruge roditelja „Korak po korak“ u funkciji Regionalnog trening centra International Center for Assault Prevention za Hrvatsku te periodički održava sastanke.

Ovo tijelo sastoji se od 7 istaknutih CAP pomagačica:

1. **Gorana Hitrec**, psihologinja, 1999.g. inicirala uvođenje CAP programa u Hrvatsku, mentori i savjetnik za CAP program,
2. **Vesna Žilić**, soc. pedagoginja, 2008. završila edukacija za trening trenera, ICAP, SAD; CAP koordinador za Primorsko-goransku županiju,
3. **Elvira Nimac**, psihologinja, 2008. završila edukacija za trening trenera, ICAP, SAD; koordinadori za Grad Zagreb za Osnovni CAP
4. **Sanja Brajković**, psihologinja, trener za Osnovni i Teen CAP, promocija programa, prezentacija programa na stručno-znanstvenim skupovima,
5. **Ksenija Benaković Ranogajec**, psihologinja, trener za Predškolski CAP, koordinadorica za Grad Zagreb za Predškolski CAP
6. **Marija Maljković**, psihologinja, koordinadorica za Grad Veliku Goricu, sudjelovanje u istraživačkim projektima CAP programa
7. **Dalma Luketin**, psihologinja, koordinadorica za Predškolski CAP za Splitsko-dalmatinsku županiju, prezentacija programa na stručno-znanstvenim skupovima.

3.2. Podrška CAP mreži

Podrška CAP mreži od izuzetne je važnosti i zajedno s koordinatoricama CAP mreže Udruga ulaže velike napore kako bi program što kvalitetnije došao do djece i mladih te njima važnih odraslih. U okviru podrške rada CAP mreže, poslova koordinatorica i voditeljica CAP mreže predviđene su aktivnosti planiranja, praćenja i evaluacije aktivnosti. Kao dio provedbe CAP programa, uvedeni su **sastanci planiranja** za sve CAP timove koje vodi koordinator tijekom rujna i listopada. Kroz sastanke planiranja dogovaraju se sve buduće aktivnosti vezane uz provedbu CAP programa za tekuću školsku godinu. S ciljem praćenja i evaluacije provedbe uvedeni su sastanci timova – **Intervizije** kako bi se kvalitetnije pratila provedba.

3.2.1. Intervizija CAP timova

Tijekom travnja i svibnja provedena je **Intervizija timova**. Ova aktivnost odnosi se na korištenje polustrukturiranog upitnika, gdje koordinator sa svim članovima tima, ili voditeljima timova na svojem području (Grad, Županija) analizira i evaluira provedbu. Rezultate obrađuje i dostavlja na Organizacijsku superviziju gdje se isti rezultati uspoređuju sa provedbom u drugim gradovima i županijama i koriste kao polazište za planove za narednu godinu.

R.b.	Intervizija CAP timova	Mjesto održavanja	Vrijeme održavanja	Broj sudionika	Koordinator/ica/Voditelj/ica tima
1	Osnovni CAP	OŠ I. Kukuljevića, Belišće	09.05.2013.	5	Dajana Babli
2	Osnovni i Teen CAP, CAP za djecu s teškoćama	OŠ Siniše Glavaševića, Vukovar	09.05.2013. i 15.05.2013.	12	Ružica Sabo
3	CAP za djecu s teškoćama	OŠ J.Matoša, Vukovar	16.05.2013.	3	Dejana Varnica
4	Osnovni CAP	OŠ E. Kumičića, V. Gorica	02.05.2013. i 10.05.2013.	7	Marija Maljković
5	Osnovni CAP	OŠ Velika Mlaka	08.05.2013.	3	Željka Gomuzak. Anić

6	Osnovni CAP	OŠ J. Habledića, V. Gorica	06.05.2013.	4	Tanja Subotićanec
7	Osnovni CAP	OŠ N. Hribara, V. Gorica	08.05.2013.	4	Sandra Raković
8	Osnovni CAP	OŠ E. Kvaternika, V. Gorica	25.03.2013.	5	Monika Brleković
9	Osnovni CAP	OŠ Vukovina	07.05.2013.	7	Duška Katić
10	Osnovni CAP	OŠ dr. F. Tuđmana, Lički Osik	06.05.2013.	4	Vesna Orešković
11	Osnovni CAP	OŠ Š. Budinića, Zadar	16.05.2013.	3	Ljiljana Veselinović
12	Osnovni CAP	OŠ Veli vrh, Pula	16.05.2013.	7	Loreta Ribarić
14	Osnovni CAP	OŠ Podmurvice, Rijeka	10.05.2013.	7	Dijana Toljanić
15	Osnovni CAP	I. osnovna škola, Čakovec	10.05.2013.	5	Dubravka Kečkeš
16	Osnovni CAP	OŠ I.G.Kovačića, Petrinja	07.05.2013.	6	Anita Žugaj
19	Osnovni CAP	OŠ Martijanec, Donji Martijanec	10.05.2013.	4	Sabina Lončarić
14	Osnovni CAP	OŠ I. G. Kovačić, Vrbovsko	16.10.2013.	7	Tanja Jakovac

Od rujna do prosinca, 2013. godine svaki CAP tim proveo je sastanke **planiranja**. Na kojem je dogovoren plan i raspored provedbe CAP programa za određenu školu, odnosno područje.

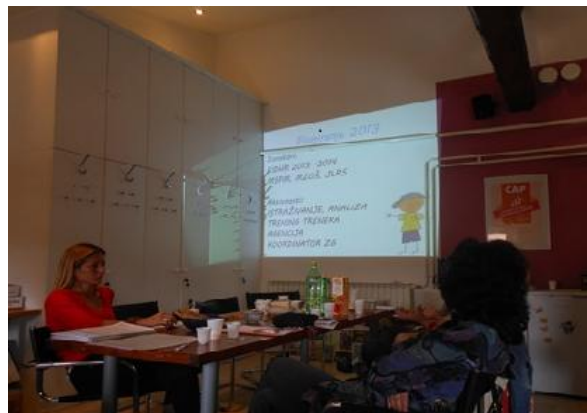
3.2.2. Supervizija CAP koordinatora

Na superviziji CAP koordinatora održanoj 18.05.2013. u prostorijama Udruge „Korak po korak“ Zagrebu prisustvovalo je 13 CAP koordinatora iz 11 županija Međimurska, Istarska, Grad Zagreb, Zagrebačka, Vukovarsko-srijemska, Sisačko-moslavačka, Primorsko-goranska, Osječko-baranjska, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska, Ličko – senjska županija. Svaki od CAP koordinatora predstavio je provedbu CAP programa i širenje CAP mreže u svojem gradu odnosno županiji te iznio svoje primjedbe i predložio metode unaprjeđenja provedbe. Zaključeno je da treba raditi na vidljivosti i prepoznavanju CAP programa od strane lokalne javnosti i mjesne samouprave jer se time postiže i veći odaziv korisnika i šira provedba.

3.2.3.Savjet CAP-a

Sastanak Savjeta CAP mreže održan je 20.4.2013. u prostorijama Udruga „Korak po korak“. Na Savjetu CAP-a se razgovaralo o aktivnostima CAP programa za prethodnu godinu i izvršilo se planiranje aktivnosti za 2013. godinu. Dogovorene su strategije osiguravanja kvalitete provedbe CAP programa i sustava evaluacije programa, širenja CAP programa i poboljšanje suradnje sa odgojno obrazovnim ustanovama, širenja CAP mreže: edukacija CAP trenera i CAP pomagača, naglašena je važnost vidljivosti CAP programa.

4.ZAGOVARAČKE AKTIVNOSTI

4.1. Aktivnosti u sklopu kampanje „Jedno od pet“

U sklopu aktivnosti predviđenih Akcijskim planom provedbe Kampanje Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom „Jedno od pet“ u Republici Hrvatskoj održane su **radionice** na temu "**Prevenција seksualnog nasilja nad djecom**" u **Zaboku**, 25.01.2013. i u **Dubrovniku**, 11.04.2013. **Konferencija „Sustavan pristup prevenciji nasilja nad djecom i mladima“** održana je 13.05.2013. u **Osijeku**.

Radionice u okviru **Kampanje Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom provode se već 3 godine**. U 2011. godini radionica je održana u 9 gradova (Čakovec, Vukovar, Gospić, Koprivnica, Karlovac, Slavonski Brod, Zadar, Zagreb i Velika Gorica), u 2012. u 5 gradova (Pula, Split, Osijek, Delnice i Mali Lošinj). U 2013. održane su radionice u Zaboku i Dubrovniku. Svrha radionica je poboljšati uvid u složeni problem seksualnog nasilja nad djecom te na razini lokalne zajednice raspravljati o pitanjima koja se odnose na prava djece, osobito na pravo zaštite od seksualnog nasilja, a namijenjene su stručnjacima iz područja sustava obrazovanja, socijalne zaštite, podrške obitelji, predstavnicima lokalnih vlasti i ostalim zainteresiranima. Predavačice su Gorana Hitrec, Silvija Sokal Gojević i Tanja Rončević.

Konferencija „Sustavan pristup prevenciji nasilja nad djecom i mladima“ održana je 13.05.2013. u Hotelu Silver u Osijeku. Konferenciju je organizirala Udruga „Korak po korak“ u partnerstvu s Centrom za savjetovanje, edukaciju i informiranje – CESI, Zagreb, Oaza Beli Manastir i PRONI Osijek. Cilj Konferencije je bio doprinijeti smanjenju ranjivosti i izloženosti nasilju djece i mladih na području Grada Osijeka i okolice.

Na Konferenciji su održali izlaganja:

- Josipa Bašić, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu: „Uporišta preventivnog djelovanja u lokalnoj zajednici – od teorije do prakse“
- Darko Laksar, Ured pravobranitelja za djecu, Osijek: „Prava djece i mladih kao zaštitni čimbenik“
- Marina Bem-Kovačević, Obiteljski centar Osječko-baranjske županije: „Važnost i mogućnosti prevencije nasilja u lokalnoj zajednici“

- Sanja Živković, Policijska uprava Osijek, Odjel za prevenciju: „Policija u prevenciji nasilja nad djecom i mladima“
- Gorana Hitrec, Udruga roditelja „Korak po korak“, Prevencija nasilja nad djecom

U drugom dijelu Konferencije naglasak je bio na potrebi za Programom aktivnosti za djecu i mlade Grada Osijeka.

- Marina Trbus, Udruga roditelja "Korak po korak": „Sustavan pristup prevenciji nasilja nad djecom i mladima – Zašto nam treba Plan aktivnosti?“
- Dajana Babli, Osnovna škola "Ivana Kukuljevića", Belišće: „Mreža CAP programa u Osječko baranjskoj županiji“

Kroz Okrugli stol i raspravu predstavljene su Udruge i aktivnosti koje provode u regiji te potrebu da se sustavnije usmjeravaju sve preventivne aktivnosti kroz formaliziranje suradnje s donosiocima i provoditeljima politika te organizacijama civilnog društva. Na Okruglom stolu sudjelovali/le su: Dinko Jukić i Matej Živčić, Grupa Fora, Belišće i Centar mladih, Belišće, Vesna Nedić, Udruga Oaza, Beli Manastir, Snježana Kovačević, Udruga za rad s mladima "Breza", Osijek, Sanja Vuković Čović, Udruga PRONI, Osijek. Voditeljica i moderatorica Konferencije bila je Sanja Cesar, iz Udruge CESI, Zagreb.

Sudionici Konferencije ispunili su evaluacijske upitnike u kojim su ocijenili Konferenciju prosječnom ocjenom 4,89. Smatraju da je Konferencija bila korisna i zanimljiva te da su predavači bili dobro pripremljeni. Najviše im se sviđjelo što su čuli različita iskustva Udruge i primjere iz prakse.

4.2. Obilježavanje Svjetskog dana prevencije nasilja nad djecom

Povodom obilježavanja Svjetskog dana prevencije nasilja nad djecom, 19.11.2013., održana je tribina u knjižnici Bogdana Ogrizovića u Zagrebu, a tema je bila prevencija nasilja nad djecom s poteškoćama. Tribinu je otvorila Marinka Bakula Anđelić, iz Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom koji podržava provedbu CAP programa. Na tribini su govorile Gorana Hitrec, ispred Udruge "Korak po korak", Ida Poljan iz COO "Vinko Bek", Mirta Bartolović iz COO "Goljak" te Valerija Novak iz Medijske tvornice. Tribinu je moderirala Marina Trbus, voditeljica CAP programa. Gorana Hitrec govorila je problemu nasilja nad djecom i međunarodnim zakonima koji djecu štite. Djelatnice COO „Vinko Bek“ i „Goljak“ predstavile su rad svojih institucija i detaljno opisale specifičnosti provedbe CAP programa s djecom s poteškoćama.

5.SUDJELOVANJE NA SKUPOVIMA

- Konferencija Vijeća Europe "Preventing sexual abuse of children" održana je u Madridu od 10. -11. prosinca 2013. godine. Na poziv Vijeća Europe, izvršna direktorica Udruge, Silvija Stanić, sudjelovala je na konferenciji u Madridu i predstavila provedbu CAP programa i njegov doprinos Kampanji Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom pod nazivom 'Jedno od pet'.

6.DISTRIBUCIJA EDUKATIVNO – INFORMATIVNIH MATERIJALA

S ciljem senzibilizacije i educiranja o problemima nasilja nad i među djecom te važnosti preventivnog djelovanja redovito vršimo distribuciju edukativno-informativnih brošura, letaka i plakata. Edukativno-informativan materijal je namijenjen djelatnicama odgojno-obrazovnih ustanova, roditeljima i mladima te široj javnosti zainteresiranoj za ovu temu. Materijali su dostavljeni CAP timovima u školama, dječjim vrtićima i centrima za odgoj i obrazovanje u sklopu provedbe programa te u raznim prilikama promocije projektnih aktivnosti Udruge roditelja „Korak po korak“.

U sklopu CAP programa kreirane su sljedeće brošure:

- Brošuru **„Kako pomoći djeci da budu sigurna, jaka i slobodna“** - vodič za roditelje s ciljem unaprjeđenja komunikacije s djetetom o problemu nasilja nad i među djecom,
- Brošura **„Kako poučavati djecu o prevenciji zlostavljanja“** – vodič za roditelje s ciljem unaprjeđenja komunikacije s djetetom o problemu nasilja nad i među djecom,
- Brošura **„Svako dijete ima pravo biti sigurno, jako i slobodno!“** – vodič za učitelje o problemu nasilja nad djecom i važnosti preventivnog djelovanja,
- Brošura **„Sigurni, jaki slobodni“** – vodič za adolescente obrađuje problem vršnjačkog nasilja te kako se zauzeti za svoje pravo i pravo vršnjaka da budu sigurni.
- Brošura **„Što je seksualno nasilje nad djecom i kako ga spriječiti?“**. Ova brošura problematizira seksualno nasilje nad djecom te što roditelji i učitelji mogu učiniti da prepoznaju, odnosno poduzmu kada postoji sumnja na seksualno zlostavljanje.

Ukupno je, tijekom 2013. godine distribuirano oko 6100 kompleta brošura za Osnovni i Predškolski CAP i 1500 brošura za Teen CAP.

7. CAP U MEDIJIMA

Kroz provedbu aktivnosti CAP programa, aktivno se zalažemo za smanjenje nasilja nad djecom i smanjenje ranjivosti djece na sve vrste nasilja. Putem medija trudimo se doprijeti do što većeg broja ljudi i podizati svijest šire javnosti o važnosti pravodobne prevencije nasilja. U 2013. godini Udruga roditelja „Korak po korak“ više je puta predstavila svoje aktivnosti putem radija, televizije, tiskanih i elektroničkih medija, a ovdje navodimo medijske nastupe povezane s CAP programom prevencije nasilja.

21.3.2013. Mreža TV Klincoteka - predavljanje aktivnosti Udruge

26.03.2013. Školske novine - Djeca i roditelji zajedno prema kvalitetnom odrastanju i obrazovanju

13.4.2013. Slobodna Dalmacija - Djeco, nemojte tući svoje vršnjake

19.11.2013. Zagrebancija.com - Batina se još uvijek smatra dobrom odgojnom mjerom

20.11.2013. TV 24 sata Zajutrak - Tema: Svjetski dan prevencije nasilja nad djecom

16.12.2013. HRT -1 Društvena mreža – gostovala je Gorana Hitrec i govorila o situaciji u kojoj se u moderno doba u Hrvatskoj nalaze roditelji i obitelj

O svim aktivnostima i novostima na projektu, Udruga kontinuirano obavještava i informira javnost putem facebook i web stranice udruge: www.udugaroditeljapk.hr

8.SURADNJA I PARTNERSTVO S INSTITUCIJAMA

Provedba CAP programa i brojnih pratećih aktivnosti potpomognuta je podrškom brojnih suradnika i partnera.

1. Koordinacija udruga za djecu, Zagreb
2. CESI, Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Zagreb
3. Osječko-baranjska županija
4. Grad Osijek
5. Vijeće za prevenciju Grada Osijeka
6. Centar za primijenjenu psihologiju, Osijek
7. Grad Split
8. Grad Pula
9. Grad Zabok
10. Grad Šibenik
11. IDEM, podružnica Vukovar
12. CIP-IDEM-podružnica Vukovar
13. Vijeće za prevenciju Grada Vukovara
14. PROAnima, Vukovar
15. Udruga „Bubamara“, Vinkovci
16. Obiteljski centar Vukovarsko srijemske županije
17. Feniks, Dubrovnik
18. U.Z.O.R, Rijeka
19. Portal Alfa, Belišće
20. Grupa Fora, Belišće
21. Centar mladih, Belišće
22. Udruga Oaza, Beli Manastir
23. Udruga za rad s mladima "Breza", Osijek
24. Udruga PRONI, Osijek
25. OŠ Braće Radić, Koprivnica
26. OŠ Viktora Cara Emina, Lovran
27. OŠ Mate Lovraka, Petrinja
28. OŠ Eugena Kumičića, Velika Gorica
29. OŠ Lapad, Dubrovnik
30. OŠ Kantrida, Rijeka
31. OŠ Gornja Vežica, Rijeka
32. OŠ Podmurvice, Rijeka
33. COO, Rijeka
34. OŠ Obrovac, Obrovac
35. OŠ Šime Budinića, Zadar
36. OŠ Biograd, Biograd na moru
37. OŠ Dr. F. Tuđmana, Lički Osik
38. OŠ A. Starčevića, Rešetari
39. OŠ J. Matoša, Vukovar
40. OŠ A. Bauera, Vukovar
41. OŠ J. A. Čolnića, Đakovo
42. OŠ „Mladost“, Osijek
43. OŠ „Tin Ujević“, Osijek
44. OŠ I. G. Kovačić, Gora
45. OŠ Nikole Hribara, Velika Gorica
46. OŠ Vukovina, Vukovina
47. OŠ Velika Mlaka, Velika Mlaka
48. OŠ Eugena Kvaternika, Velika Gorica
49. OŠ Kralja Tomislava, Našice
50. OŠ Petrijevci, Petrijevci
51. OŠ Višnjevac, Višnjevac
52. OŠ M. P. Katančića, Valpovo
53. OŠ A. Starčevića, Viljevo
54. OŠ Centar, Pula
55. OŠ V. Nazora, Pazin
56. OŠ Martijanec, Martijanec
57. OŠ A. i I. Kukuljevića, Varaždinske toplice
58. OŠ V. Nazor, Sveti Ilija
59. OŠ „Veliki Bukovec“, V. Bukovec
60. I. OŠ Čakovec, Čakovec
61. COO „Vinko Bek“, Zagreb
62. COO „Goljak“, Zagreb
63. OŠ I. Cankara, Zagreb
64. OŠ Dr. A. Starčevića, Zagreb
65. OŠ I. Kukuljevića, Belišće
66. OŠ A. N. Gostovinski, Koprivnica
67. OŠ „Đuro Ester“, Koprivnica
68. OŠ F. Galovića, Zagreb
69. OŠ T. Brezovačkog, Zagreb
70. DV Trešnjevka, Zagreb
71. DV „Medo Brundo“, Zagreb
72. DV „Kaštela“, Kaštel stari

9. FINANCIRANJE

Financijsku podršku za provedbu aktivnosti CAP programa osigurali su:

- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Ministarstvo socijalne politike i mladih
- Grad Rijeka
- Grad Pula
- Grad Vukovar
- Grad Koprivnica
- Grad Gospić
- Grad Zagreb
- Grad Velika Gorica
- Grad Split
- Grad Osijek
- Grad Šibenik
- Osječko-baranjska županija
- Koprivničko-križevačka županija
- Zadarska županija